

Người Mỹ biết New Orleans qua French quarter, giồng sông Mississippi thơ mộng, superdome, nhạc Jazz và các món seafood. Người Việt chúng ta thích thú New Orleans không phải vì nó là thành phố du lịch nổi tiếng của Hoa Kỳ mà là Vọc-Sai, một làng quê Việt nhỏ bé với dân số 5000, nằm về phía Đông thành phố New Orleans, mang nhiều nét độc đáo Việt Nam, có một không hai trên đất Mỹ.

Nét độc đáo thứ nhất là chợ chồm hổm. Từ phương xa tới, nếu bạn chưa “tham quan” chợ, kể như chưa biết nhiều về New Orleans. Chợ họp mỗi tuần một lần vào sáng sớm thứ bảy, giống như chợ phiên tại miền Bắc hay bất cứ một chợ trời tại quê nhà, giống từ y phục, ngôn ngữ đến các hàng quán. Các cụ già đều chít khăn mỏ quạ, mặc yếm, răng đen nhai trầu bồm bồm, bên cạnh các cô gái mặc áo bà ba, má lũng đồng tiền, người mua kẻ bán sát cánh chen vai. Loanh quanh một hồi, bạn có thể nhận diện ra đồng hương ngay, giọng nói xứ Quảng đã quện lẫn với thổ âm Hồ Nai, Cái Sắn. Hương vị ba miền như hội ngộ nơi đây: bánh khúc, bánh trôi bánh chay, bánh cuốn Thanh Trì, xôi vò giò chả cho đến mớ hành, húng, tíu tồ, rau giấp cá, ngò gai, v.v... Ngay tại quê nhà, bạn cũng khó có thể kiếm đầy đủ các gia vị quốc hồn quốc túy như tại đây.

Một anh bạn từ Indiana xuống, quá cảm xúc, không ngăn nổi nước mắt vì đây là lần đầu tiên anh mới nhìn thấy hình ảnh quê hương thật sống động sau mười năm xa cách. Anh có cảm tưởng như trở về quê hương yêu dấu bên kia bờ Thái Bình Dương, với những kỷ niệm thuở học trò thò lò mũi xanh, mặc quần thủng dít.

Cái đặc điểm thứ hai là vườn rau Đà Lạt. Với sự cần cù của người nông dân Việt, mảnh đất hoang vu nằm giữa con đê và rạch, đã trở thành những dạn bầu bí nặng trĩu, những bẹ rau muống với đàn vịt tung tăng bơi lội, những luống cải xanh tốt và đây chính là nguồn cung cấp chất tươi cho chợ chồm hổm. Hình ảnh bác nông dân vác cuốc trồng khoai, cô thôn nữ mặc áo trắng vàng đỏ đi không còn là ký ức mà là hiện thực, đang diễn ra hàng ngày hàng giờ trong sinh hoạt cộng đồng nhỏ bé thân yêu này. Anh bạn tôi lại có dịp bấm máy hình lia lịa. Những tấm ảnh này khác chi cảnh một thôn xóm cao nguyên chụp trước năm 1975 vậy.

VỘC-SAI, MỘT QUÊ VIỆT TRÊN ĐẤT MỸ

Đặc điểm thứ ba là nếp sống Việt. Đi lang thang ngoài đường, bạn sẽ gặp những trẻ em nói rất sành sỏi nói rất sành sỏi tiếng Việt, chơi bi, đánh đáo, đánh cù sau giờ tan học, hoặc các cụ già đi lễ trong bộ đồ quốc phục, những bác nông dân với áo nâu sồng. Những đường phố tên Việt Nam sẽ đập vào mắt bạn như Saigon, Tự Do, Việt Mỹ v.v... Người tỵ nạn đã Việt hóa cả thôn xóm nhỏ bé truyền tay từ Mỹ trắng sang Mỹ đen rồi Mỹ vàng, mà còn có tham vọng Việt hóa cả thành phố như sở Park and Parkway được gọi là “Sở Cỏ”, Cầu Mississippi được gọi là “Cầu Con Cò” (vì trên cầu có treo hình con bò nông, biểu tượng của tiểu bang). Kẻ viết bài này đã may mắn được ngồi ăn chung với một vài gia đình địa phương. Ông bà, cha mẹ, con cái ngồi quay quẩn chung quanh một mâm cơm với cả pháo chầm mồm tôm, canh cua mừng tới. Bên trên là bàn thờ Thiên Chúa và bàn thờ tổ tiên với khói hương phảng phất. Trong bối cảnh như vậy, bạn sẽ không còn hỏi tại sao nơi đây đã cung cấp nhiều dấu hiệu cho gia đình công chánh.

*
*   *
*

Nhớ quê hương, mời bạn ghé thăm Vọc-Sai một hình ảnh quê hương độc đáo, giống thuở ông cha ta xây dựng cõi bờ, không phải một thứ Việt Nam melting pot, cũng không phải Việt Nam ngày nay với những ung nhọt của xã hội mới. Cá nhân có thể hội nhập nhưng một cộng đồng với trên 4000 năm văn hiến sẽ không bao giờ hội nhập.

Tuy vậy, một số người vẫn còn mơ ước du lịch VN; không những họ sẽ thất vọng, phí tiền, vi phạm luật pháp Hoa Kỳ mà còn tiếp tay cho giặc, phản bội chính nghĩa của những người đã và đang đánh đổi hai chữ Tự do bằng cả mạng sống của chính mình.

(Chuyến viếng thăm New Orleans của thầy Lê Sĩ Ngực và phu nhân đã gây cảm hứng cho tôi viết bài này.)

BDH

ĐỐT NÉN HUƠNG...

(Tiếp theo trang 51)

Cuối năm 1977, AH bị bắt giam tại trại 42 Hàm Tân sau một chuyến vượt biên bất thành. Gia đình AH tại Saigon chạy sốt vó để lo cho AH thoát được vòng lao lý.

Tháng 5 năm 1978, AH được sang Pháp dưới diện chữa bệnh với điều kiện phải cam kết bỏ vợ con lại VN.

Tháng 6 năm 1979, trưởng nam của AH là Cao Tấn Trung vượt biên thành công đến Nhật Bản.

Tháng 11 năm 1980, trưởng nữ của AH, Cao Ngọc Phương Chi vượt biên đến Philippines.

Đến tháng 7 năm 1981, vợ của AH cùng 2 cháu trai và 2 cháu gái còn lại được đi chánh thức.

Ngày 17-7-1981, gia đình AH được hoàn toàn đoàn tụ sau hơn 3 năm chia cắt.

Từ 1979 đến 1988, AH làm cho công ty điện tử và laser Cilas-Alcatel (group CGE lớn nhất của Pháp). Hai tháng trước khi về hưu, ngày 31-10-1988, AH bị tử nạn lưu thông tại Paris và qua đời ngày 1-11-1988, hưởng dương 59 tuổi.

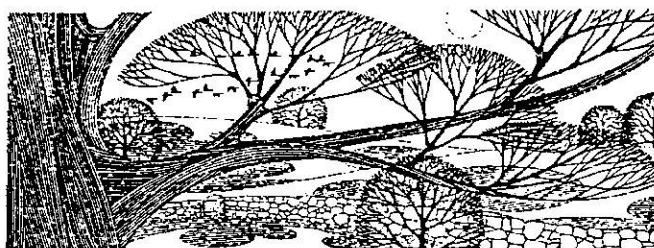
AH mất đi làm cho GĐ và bằng hữu thương tiếc không nguôi.

Lễ mai táng của AH được cử hành trọng thể tại Paris 14è vào ngày 17-11-1988, di hài của AH được hỏa táng tại Valenton (Pháp) và được gia đình đem về nhà để thờ. Ngày hôm đó, mặc dầu trời lạnh và nhiều trở ngại, hơn 250 người đã đến đưa tiễn ái hữu đến phút cuối cùng.

AH ra đi để lại chị Cao Tấn Tài và 6 cháu: 3 trai 3 gái cùng 2 rể và 2 cháu ngoại.

Trưởng nữ: Cháu Cao Ngọc Phương Chi (34 tuổi) có gia đình và 1 cháu trai và hiện đang sống tại Đài Trung, Trung Hoa Dân Quốc.

Thứ nữ: Cháu Cao Thị Quế Anh (33 tuổi) (A hậu Paris 1984) có gia đình và 1 cháu gái.

Trưởng nam: Cháu Cao Tấn Trung (30 tuổi) làm cho hãng Citroen

Thứ Nam: Cháu Cao Tấn Lộc (25 tuổi), kỹ thuật điện toán và kế toán.

Thứ nam: Cháu Cao Tấn Thọ (24 tuổi) sinh viên năm chót của trường Ecole Nationale des Ponts et Chaussées

Thứ nữ: Cháu Cao Quế Hương (17 tuổi), đang còn học Trung học.

Phụ chú: * Chồng cháu Cao Ngọc Phương Chi (người Pháp), kỹ sư làm cho Renault-Taiwan.

* Chồng cháu Quế Anh (người Việt), chuyên viên điện toán.

* C.G.E. Compagnie Générale d'Electricité lúc trước có chi nhánh ở Hà Nội (trước hiệp định Genève).

GHI CHÚ CỦA BPT:

Bài viết trên đây là của một người trong gia đình AH Cao Tấn Tài.

VỀ ÁI HỮU TRẦN ĐĂNG KHOA

AH Trần Đăng Khoa ra đi vĩnh viễn là hàng ngũ chuyên môn CC mất đi một đồng nghiệp lỗi lạc trong nghề kỹ sư lại còn hoạt bát trong chính trường và cộng đồng AHCC mất đi một bạn hiền thực tâm cùng ôn hòa trong giao du.

(Xem tiếp trang 62)